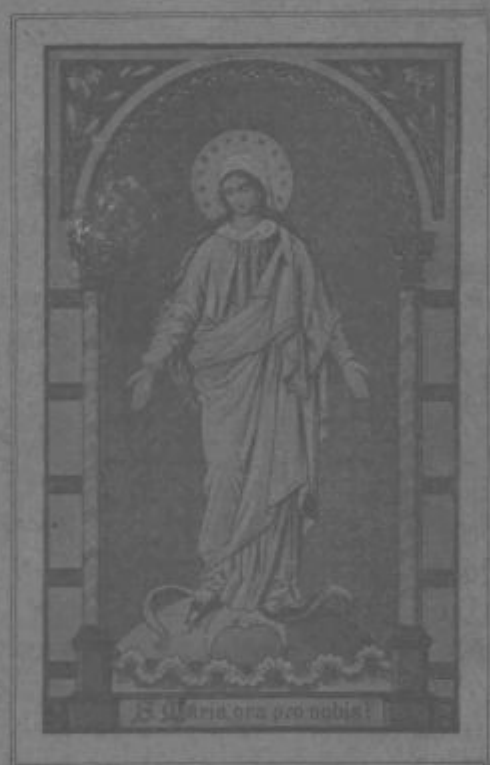

NEVTEPENŮ
POPRIJĚTA DEVIČKA MARIJA

Zmozsna Goszpa Vogrszka.

POBOZSEN MESZECSEN LISZT

Reditel: **BASSA IVAN** plebános vu Bogojmi.

Vszébina.

Bassa Ivan: Miloscse szi puna	129
—: Okrozsница püspekov	133
B. J.: K. Mariji	138
—: Memorare	139
(sj.): Zakaj jocses?	140
(sj.): Zakaj má Jezus malo prijátlov	141
P.: Návadna znaménja szvécov	142
Po Ant. Obl.: Krsesánszka mati	145
Klekl Jozsef: Tretji réd	151
S. J.: Lepota preszv. Szrea.	154

Drobis. —

Ki ne dobro, ki je vees, ali menje dobo sznopiesov, naj mi naznani! Vsza pizma k meni, vu stamparijo nikaj!

Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve koroni posle na ime: Bassa Ivan plebanos vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki meszee.

Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi pláعاتi, kak vszako leto, tak i letosz lehko po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo meli, naednok pláعاتajo!

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga szamosztana v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZECSÉN LISZT

REDITEL:

BASSA IVAN
PLEBÁNOS

Vu Bogojini (Bagonya, Zalam.)

Prihaja vsaki meszec. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Miloscse szi puna.

Tak je zravkala bozsa zapoved, naj vszaka zsena, kda povrzse posztel rojenjá, sze prikázse vu cérkvi ino doprineszé szvoj dár ino darüje dete szvoje Bogi.

Niti bl. D. Marie, niti Jezusa je ne vézala eta zapoved, pa szta onjeva to li szpunila.

Glej, Goszpodne, jasz ne zavrzsem tvoje zapovedi, obdrzsi me vu toj voli!

Bogati scém tvoje posztáve do szlednjega megnjenja mojih ocsih, kak jo bogala bl. D. Marija, ár je to moj drági herb, mojega zsitka jedino vezélje, naj vcsinim vszikdár tvojo szvéto volo.

Bassa Ivan.

Okrozsnica vszeh vogrszkih püspekov od gojitve decé.

II. Recsi Jezusove : „püsztite mále k meni pa njim ne bránite“, tak túdi moremo razmeti, naj deco i mladézen vu blizsino Jezusovo posztávimo ; pred ocsi posztávimo Jezusa nasoj deci pa njihove jákoszti, návade, szkúsnjáve ino boje zsivo i teszno szklenimo vküp z Jezusom, naj sze proti grehi za Jezusa volo borijo, naj jákoszti za Jezusa volo delajo, naj dobro z lübavi njegove csinijo ino njihovoga jákosztnoga zsvljenja nadigávajocsi, vlecsécsi kraszen zrok Jezus more biti. To je telko, ka na vrelo, zsivo vu zsvljenje szpelano pobožnoszt je moremo zgojiti ; to pomore vnjih nadigávajocs dobro ino potere vnjih obládajocs húdo. Eden glaszoviten mozs právi : „Náj bogsa skér proti grehi je bojžnoszt Bogá pa túdi za one, ki szo povrgli poti jákoszti, naj zsvéjo v Anglii ali Japonskom, v Afriki ali v Indijaj, nájkracsisa pot k dobromi je to, csi sze nazájobrnémo k Bogi. Csi bi szamo za haszka volo premislávao eta pa csi nancs ne bi bio vernik, pa bi li tak mogeo praviti poleg moje szkusnje, ka k velkim jákosztnim haszkom ino k szlednjemi haszki pelajocsa pot

je ona, stera vu gojitvi bozsoj voli ravna poti*. Lüblenī Vörnicje, mi tüdi haszek scsémo doszégnoti; csiszto, navdüseno mladino scsémo zgojiti za zsvljenje, záto sze szkrbimo, naj vu düso decé nase bozse moci pot nájdejo. To pa ztem vcsinimo, csi mo deco na gorécsó vernoszt vsili vu dugovánji vere.

Ne je zadoszta k vernomi zsvljenji kak tak katekizmus znati, nego je potrebno, naj vu celom tecsáji zsitka csütimo naso odvisenoszt od Bogá, od koga je zsitek, tüdi ete nas zsitek, pa komi szmo za zsitek ino celo vszebino nasega zsitka i za vsze ono, ka scsémo ino csinimo odgovorimoszt duzsni. Ona de dobra verszka zgojitev, stera to znánje zredi, stera nász pomore na to, ka sze vu blizsini Bogá csütimo, vu njem zsviémo, sze giblemo, szmo, k njemi zdihávamo ino z njega szí mocs zajimlemo. Kázsimo deci pot k Bogi, naj ga proszijo i naj szí k njemi zdihávajo. Dete zná Ocsanas, Zdravomario, vöroboszó pa moli vszaki dén; da je pa to scse ne zadoszta. Opominajmo deco, naj z lubéznosztjov miszlijo na Bogá, pa kda gléda lepo naturo ino vidi dela bozsa, sze naj z csüdivanjom podigne k njemi ino právi: Moj Sztvoritel i Goszpod, kak lepi i zmoszen szí ti! Opominajmo je, naj sze zahválíjo Bogi zaütra i vecsér pa ne szamo te, nego tüdi csi vidi szlepoga, szí naj miszli: hválo ti dam, Goszpodne, ka vidim; kak szam blázseno! Csi je bilo pri betezsnom, ali na szprévodi, naj tüdi hválo dá i právi: Goszpodne, kak szí dober k meni, ka me dás zsvieti! Kak dobro je meni, ka scse zsviémo ino ti szlobodno szlüzsim! Opominajmo je, ka vu vszakoju nevarnoscsi i szküsnyávi, med lagoonim mislenjom i zapelávanjom naj z vüpanjom proszi Bogá: pomágaj mi, Goszpodne, pomágaj mi, preszvejti me i vodi! Jasz te naszledüjem. Naj vcsijo deco sze k bl. D. Mariji zdihávati: „Brezi greha poprijéta Devica, pomágaj nam, kí ktebi pribezsimo,“ ino k Jezusi: „Moj Jezus, szmiluj sze z mené“. Tak nape-

lajmo deco, naj za Boga volo mocsno scséjo ino vrelo delajo vu naprejidejnji szvoje düse.

Na to vrelo, navdüseno pobožnoszt pa ne pomore niti deteta, niti odrascenoga drügo, kak posztáva Jezu-sova, njegov kep ino lübecsa i vüpajocsa podánoszt k njemi. Njega moremo pred ocsmi meti, od njega sze moremo vsiti düseven mir ino boj pa tüdi to, kak je potrebno nám pobožsno zsveti, delati ino áldove doprinásati.

Pa je vu té szled lekho zravnati düso deteta: lekho je zbüditi njega pazlivoszt na zsitek Jezusov ino lepe dogodbe evangeliuma, z sterih lekho vmememo vu njih lezsécsi návuk ino pot zsvljenja. Vu tom sze trüdi sola ino verenávuk; ða pa delo sole naj pompágajo dobri sztarijsje ino naj ponávľajo domá zdecov vcsenjé ino njim naj pripovedávajo zsvljenje Jezusovo. Poszebnó példo deteta Jezusa naj posztávľajo pred deco, naj deca i mladézen, kda domá bogajo, ocsi i materi pomágajo, v církev ali solo idejo, naj te miszľijo na to, kak je Jezus hodo po vulicaj Nazareta, kak je zsivo domá, kak je bogao ino delao zse vu szvojoj mladoszti. Kda zaütra, opodné, vecsér domá bogamolijo, szí naj zmiszľijo na molitev Jezusovo i Szvéte rodovine; kda sze morejo vu kom zatijiti, naj vcsinijo to po példi Jezusovoj. Na to premislávanje z gosztim opominanjem moremo dete privaditi, pa ne szmemo z tem zádovolni biti, csi právimo: delajtak, kak je máli, ali mladénc Jezus delao, nego poszebná djánja jákoszti ino poszebná zatajüvanja szamoga szebé szí moremo z detetom pogucsati, njim dobro razlozsiti ino njim na szrcé nalozsiti. Tak na pr., csi je dete razbijászto, okorno, te moremo pri kaksoj szvétesnjoj priliki na pr. v szvétek, ali v nedelo, kda z církve domo ide z njim gucsati z njim ino njemi pripovedávati, kak je bogao Jezus; pa je ne zadoszta njemi praviti: bogaj ti tüdi ino obecsánje, ka de bogalo z njega vzéti, nego szí je potrebno z njim pogucsati teskocse, lagojo, tesko naturo, stero je láda pa

stero more obládati vu szebi; pogucsati szí trbej z njim; ka njemi mati, ali ocsa na pamet bodo prineszli te; kda de njemi potrebno bogati, naj sze te vküppoberé; moecsno scsé ino zaisztino boga. To tüdi szlobodno obeecsamo, ka csi de bogalo ino obláda szvojo lagojo natúro hválo, ali vcsászi kaj mite dobi. Pogucsimo szí z detetom njegove duzsnosztí ino je navdüsávajmo, naj je prav szpuni, ár je mogocso szpuniti, csi je scsé. Vu vsem návuki sze pa naj odzaja tam szveti podoba Jezusova, naj dete vsze szvoje dobre miszli, zselenja, teskocse, boje i duzsnosztí na pédi zsitka Jezusovoga oprávla. Kak velko naprejidenje je to, csi mladina z lübéznosztjov miszli na Jezusa, csi zroke szvoje za szpunjávánja duzsnosztí z zsitka Jezusovoga vzeme. Poszeben trák bozse lübéznosztí sze szveti na onom deteti; stero zná za Jezusa delati, stero k njemi zdihávajocse zná szebé obládati; stero z szamozavesztjov zná vöpovedati eto obládajocso recs: „Za tvoje volo, moj Jezus!“

Ztaksim doszégneto tüdi to, ka katekizmus i biblia pa celo verszko vcsenjë ne bode szamo na pamet vcsenjë, nego vrelo krscsanszko zsvilenje. Pa to je on cio, steroga vu zgájanji decé ne szmemo pozábiti. Njim je ne szamo to protebno, naj katekizmus brezi knige znájo, nego djánja vere morejo prikázati i poleg njé zsviteti. Dete tüdi more krscsanszko zsviteti po szvojoj moeci, ve je pa ono tüdi dete bozse i brat Krisztusov posztanolo vu szvétom krszti; szvetloszt vere njemi tüdi szveti pa milocsa bozsa. sze tüdi po njegovoj düsi razlejála. Gojitev po taksem naj ne gléda v prvom rédi na to, ka de moglo delati dete, kda zraszté, nego na to, ka naj vesini tü pa zdaj ino szkrb má na to, ka naj zaisztino tak dela. Dete tüdi more szkusati lübézen Bogá; more zacsütiti njegovo vu zapovedaj vodécsoroko, v zsvilenji more szkusati, ka Bogi szlüzsziti i ponjem sze ravnatí je dobro, szladko, ino díke puno delo. Z szrcóm-düsov more poszlühnoti ino vcsinití recs bozso, ár za dete je tüdi povedano, ka ne ki csüje, niti ki zná,

nego ki vcsini ino obderzsi vero, sze zvelicsa. (Rim. 2, 13.)

Lübi Vernicje, poučcajmo vu zgojitvi decé one velke miloscse, stere nam Bog vu Jezusi Krisztusi dá. On je za nász prezsiivo vu cslovecsem bivanji szvoje bozsánszko zsvilenje pa je z tem szvojim zsvilenjom szvetloszt szvetá posztano pa nám tüdi z tov szvetlosztjov szveti ino kázse pot ino nasz ráta: hodte za menov, csiníte tak. Pa kak szunce vidi dete na nébi ino vu szvetloszti szunca hodi: tak naj tüdi vidi szunce düsevnoga szveta, Jézusa Krisztusa, pa lehko hodi za njim ino csini po njegovom. Dosztakrát njemi kázsimo eto bliscsécse szunce; ne bole pripravnoga na szveti od detecse düse, ka bi szvetloszt Krisztusovo v szebé zalo ino példo njegovo naszledüvalo. Pa naj vidi dete eto szvetloszt tüdi nad nami; naj gléda Krisztusovo zsvilenje vu nasem zsvilenji, stero ono tüdi more vu szebi szamo vözformati; ár na koj koga zgojiti scsémo, od onoga nam je ne zadoszta gucsati, nego ono tüdi pokázati moremo, pa csi je recs od krscsanszkoga zsvilenja i gojitve, te nam je ne zadoszta praviti, ka szo szvéci tüdi tak zsvieli, nego mi szami tüdi krscsanszki zsitek moremo zsvieti ino tak ete zsitek z nasov példov vu düso deteta vcepiti.

K Mariji.

O Mati lübezniva ti,
Oz gledni sze na mé!
Ve ti pomocs nevolnih szí,
Zarazmi mi szolzé :

Razzsalo tvojga szam Sziná,
Nevreden grehsnik szam,
Neimam vecs zse veszeljá,
Ne konca mi szolzám.

Pa zdaj gda vsze zeleno je,
Gda prisla je pomlád,
Gda vszaki cvet razvija sze :
Pkázsi tvo oblászt !

O daj ! naj tñdi mó szrcé
Razvije sze zgreha.
Lübeznoszt vszrci naj cveté :
Lübvav do Jezusa !

Ve ti szí grehsnih obramba,
Tebé csasztimo vszi,
O ti kralica Majnika !
Szmituj, szmituj sze mi !

B. J.

„Memorare“.

Poznamo vszi molitev svv. Bernádia stera ne fali z niedne knige molitvene szkoro; od njé szo naszledüvajocse recsi: Bio je na francuszkom eden dühovnik po iméni Klaude Bernádi, ki je to molitev vnogokrat dao doli stampati ino povszodi, kod je hodo, jo je dávaeo lüdem, ar je mocsno vervao, nej: znao ka bl. D. Marija vszakoga poszlühne, ki sze k njoj obrné. Té dühovnik zacstüje ednok, ka vu vozi je eden na szmrt oszojeni, ki sze nescse szpokoriti. So je k njemi. Ga je obimno, kúsno ga je pa ga je proszo z szrcsnimi recsmi, naj dela pokoro. Protio sze je njemi z vecsnov kastigov, z peklom, pa vsze zamán, razbojnik je ne steo pokore delati.

Na szlednje ga je proszo, naj koncisi to molitev zmoli z njim — pa je ne steo. Te sze je pobozen dühovnik razszodo pa je vu verigaj zabitomi razbojnik i molitev „Memorare“ vu vüszta zacsno phati rekocsi: „Csi je nescses zmoliti, jo pa pojej“. Razbojnik na to zacsne kricsati, ka jo ráj zmoli, naj njemi szamo mir dá. „Dobro je, prijá-tel moj, szamo lepo z vüpanjom, pa glej okoren grehsnik na konci molitve zse szkuze tocsi pa z velkim pozsalü-vanjom objokáva szvoje gréhe i med pokorov tak zsa-lüje, ka njemi szrcé pocsi ino mrtev szpádne po odvé-zauji vküper pa sze tak te tüdi spota punih gáog resi. Vu vozi greha, vu szmrti düse rad moli: „Szpomeni sze Marija . . .“

Zakaj joces ?

Jokala je deklicska, vrla i mláda, ár njeni pajdásje i pajdasice za volo njéne szirmaske ob-
leke je neszo mÁrali vu szvoje drústvo.

Vidi jo priletna goszpÁ i njoj právo : „Dobro-
dete ne jocsi, radŭj sze. Naj szrecsneisi je tiszti cslovek,
ki je od szveta zavrzseni ; taksi cslovek celo nema prilike
da bi z szvetom grehsio. Lepo oprÁvlene i pri lŭblene
dekle szo podobne cvetji stere fcséle obletÁvajo, da njim
potom vzemejo szladki mÁd.

BogÁ bojazoszt je pa kak oli v glÁski, ki sze nÁj
bole ohrÁni csi sze 'posztÁvi kama vkraj, da ne pride-
vroke neprevidnim lŭdÁm. Csi szvet ne mára za tébe, pa
scse ti za njega ne máraj. GlÁdaj pa na to da dopÁdnes
szvojemi Bogi. Naj bo tvoje zsvlenje pravilo eto : Tvoja
nÁj lépsa lepota je niloszt Bozsa, zláti lancek okoli tvo-
jega sinjeka je Bozsa recs, dzsŭndzs szo zkuzé pokore i
gorécsa molitev, tvoje gledalo zgléd Jezusov i njegove
preszvéte Materé, tvoje bogÁsztvo nebésza.“ I tak bos-
posztÁla zvolena nevezsta Jezusova i vnebÁzah bos mela
vrednoszt pred vnogimi drŭgimi.

(8j.)

Zakaj má Jezus tak malo prijátelov?

Szv. Terezija. ta velika szvetica bozsa je vecskrát prav domáce obcevala z szvojim nebeszkim zseninom, steroga je tak jako lübila.

Kak prednica karmelitk je mela jáko doszta opravila sz poprávlanjom szamosztánov. Vecskrát je mogla v nájhüjsoj zimi potüvati od ednoga szamosztána do drügoga, ka njoj je prizadjálo doszta trüda, posebno ár je bila szlaboga tela i szkoro szploj betezsna.

Na niksem taksem potüvanji je prisla, bio je rávno szvéti vecsér, v szamosztán gori vgoré. Goszti sznég je kapao i szvetica sze je zse veszelila, ka de sze mogla odpocsiti vtihom závitji.

Gda sztopi zvozá sze poskali i szí potere nogo. To njoj sze napravilo velike bolecsine. V priszrcsnih recsah potozsi szv. Terezija to neszrecso szvojemi nebeszkomi Zsenini. Pri vrátaj sze njoj prikázse bozsi Zvelicsiteo v nebeszkój lepoti, jo potolázsi i právi:

„Glej Terezija, tak ravnam z szvojimi prijáteli!“

Na to njeni odgovori szvetica: „Zato jih pa más tüdi tak malo!“

Globoka miszeo je vteh krátkih recsah. Isztina je, da má Jezus tak malo prijátelov za to, ár njim posila trplenje. Ge je Jezus — tam je krizs. I blicse csi je düsa Jezusa, blizse je krizsa — zato pogumno noszimo krizs za zvelicsitelom, da bomo pristeti mez njegove práve prijátele.

(sj.)

Krátke razláganje návadnesij znamenj v verszki prilikaj pa na szvétí podobaj.

szpodánji vrsztaj zselej „Marijin Liszt“ szvojjim vrlim cstevcem nakráci opiszati, ka pomejnijo nesterna znamenja, stera sze prinasz katolic-sancaj na kepaj pa na podobaj nahájajo. Miszlimo, ka sze sz tem szpuni zsela vnogomi cstevci, ki szí je zse znábiti vecskrát radovedno premislávao, zakaj reksi málaje angela sz perotmi, szvétoga Petra sz klücsi, ka pomejni kacsa na kepi, ka jelen, lelija itd. Vsze to nájdemo zaj razlozseno v eti vrszticaj.

Angeo : v podobi nágoga deteta je znamenje neduzsnoszti ; v belom oblacsili je znamenje zadoblenoga raja ; sz perotmi je znamenje hitroszti, sz *sterov szpunjávle bozse zapovedi ; z ardécsimi, visnjovimi pa z zelénimi perotmi je podoba vere, vüpanja pa lübézni ; z lelijov je znamenje devicske esisztoszti ; pálmovo vejkcico neszé manterniki v znamenje zmáge ; z mecsom je podoba dobroga angela v vojszki proti hüdobnim, eli pa znamenje bozse kázni ; sz trobentov je podoba szlednje szodbe ; mecsom, sz sterim prebáda pozoja, je podoba szv. Mihála arkan-gela ; sz pálcov pa sz turbov je podoba szv. Ráfaela ar-kangela ; v belom dühovnicskom oblacsili z lelijov je po-doba arkangela Gábriela.

Bárka Noetova je podoba jedinozvelicsajocse Krisztu-sove cérkvi, pa pomejni tüdi Marijo, záto ka je mati Jezusova.

Briscsan, steri je vszigdár zeléni, je podoba zvesztoszti pa vecsnoga zsvilenja.

Bliszk je znamenje groze pa sztrahá pred Bogom.

Ciproszovo drevo na grobaj je podoba szmrí nej szamo-zavolo szvoje csrnkaszte fárbe, liki bole záto, ka odsze-

kano nigdár vecs ne pozsené. — Szv. Gregor velki právi, ka ciproszov lesz nigdár ne szprnej; pri szv. Ambrusi pa cipreszovo drvo pomejni nemztelnoszt.

Csrv je podoba lagoje düsnevezsti.

Cvetlice eli korine szo podoba neduzsnoszt, zlászti devicske neduzsnoszt; — na oltáraj, na podobaj pa v cerkváj pomenijo düse vernij, stere szo sze kak zarocsnica olepsale pa nebeszkomi zarocsniki proti idejo.

Detelicsno pero je podoba szv. Trojice.

Dezsdsz je podoba bozsega blagoszlova.

Din je podoba jálnoszt pa minlivoszt.

Drevo zdravo pa mocsno je podoba zsvljenja; — bozsno pa szüho je pa znamenje szmrtil.

Dvanájszet drágij kamlov pomejni dvanájszet apostolov.

Gorécsi grm je podoba devistva Marijinoga: kak je goro grm (v szv. pizsmi), pa nej zgoro, tak je Marija mati, pa záto li devica.

Mrtvecska gláva je podoba szmrtil, to je: znamenje cslovecse nesztálnoszt pa minlivoszt vszega poszvetnoga zsvljenja; vcsászi je mrtvecska gláva tüdi podoba pokore.

Goszka martinova je znamenje, ka sze je inda na martinje zacsno bozsicsni poszt; v greskoj cérkvi je té poszt escse dneszdén v navádi; v rimszoj cérkvi májo té poszt szamo barátje, ki sze pa zacsnejo na dén szvécov posztiti.

Hizsop je podoba poniznost pa szpokornoszt.

Jaboko pomejni vabilo v grej.

Jaboko pozlacseno na törni je podoba zadoblenoga raja; to pomejnijo tüdi jáboka na bozsicsnom dreveci.

Tri jáboka szo na podobaj szv. Miklosa, stere je té szvetnik trem devicám szkoz okna vrgeo pa je sz tem reso gresnoga zsvljenja.

Ovca sz krizsom pomejni Jezusa.

Ovca brezi krizsa je podoba nasega odküplenja.

Jagoda pomejni vabilo v grej.

Jajce je podoba groba; pa tüdi znamenüje od mrtvij-sztanenje Jezosovo, ki je sztano z groba, kak z jajca sztáne piscese.

Járem je podoba robsztva.

Jelen je podoba düse, stera hrepenej po Bogi.

Zorja je podoba precsasztite Device Marije.

Kacsa je podoba hűdobije pa zapelivoszti.

Kadilo je podoba molitvi, stera sze prti nebészom zdigávle.

Gambela je podoba potrplivoszti pa poniznoszti.

Poszvecseni kamen na vszakom oltári pomejni szv. Petra pecsino, na/stero je Jezus zozidao szvojo cérkev.

Jecij pomejni szvejt brezi lűbézni; vino je pa podoba lűbéznoszti

Klécsanje je podoba poniznoszti pa ponizsűvánja.

Klűcsa v roki szv. Petra szta podobi nájvisise oblászti Krisztosovoga namesztnika; eden pomejni nebésza, eden pa pekeo.

(Dale v prisesztnom sznopicsi.)

Krsesánszka mati.

6. Na materinom pa na Jezosovom szrci.

Edna nájbole batrivnesij zsenzsek, stere poznamo, je bila mati makabejszkij bratov, od stere szvéto pizsmo eta právi: „Szlászti je pa mati (makabejszkij bratov) csüdovitna pa vredna szpomina, stera je vidla szvojij szeden szinov eden dén mrejtí, pa je vsze to preneszla z mocsnov düsov, zavolo vüpanja, stero je mela v Bogi. Vszakoga z med njij je opominala z mocsnov recsjov pa napunjena z modrosztjov; pa da je z zsenzskinov miszeljov zjedinila mosko batrivnoszt, njim je právila: „Nevem, kak szte sze v mojem teli poprijali. Jez szam vam nájmre nej dála nej dühá, nej düse, nej zsvilenja, pa szam kotrige tüdi nej száma posztávila v réd, liki je to vesino Sztvoriteo szvejta, steri je csloveka v zacsétki sztvero.“ — Tak je govorila batrivna zsenzszka pa je bátrivala szvojo deco mrejtí za vero szvojij ocsákov. Tüdi mi moremo praviti, ka nevemo, kak sze je zacsnolo nase zsvilenje. Nájvéksi vucsenjácje nemrejo razlozsiti, kak

je nasztála ta nájmeša rozsica; to je szkrivoszt bozse vszemogocsnoszti. Escse doszta véksa szkrivoszt je pa zacsétek cslovecsega zsvljenja, stera je tak zvisena, ka jo je Zvelicsar sz csasztojv pa z milosztjov szvesztva obdejlo. Zsenszka, stera má mati posztáti, naj vecskrát miszli na to szkrivoszt. Njéno oponásanje je nájvéksega poména za zsvljenje, stero sze je zacsnolo pod njénim szreom. Vszaki zná, ka szo deca návadno podobna roditelem v telovnoj posztávi. Znáno je pa túdi, ka od roditelov dobijo betege, dobra pa szlaba nagnjenja. Za vnoge hibe szo roditelje, isztina, nej odgovorni, za doszta szlabosztí je pa odgovorna mati, záto ka je od njé, pa rávno tak túdi od ocsé odviszno, csi sze tá prirojena szlaboszt po-bogsa eli pa pohúsa.

Vszaki zná, kak obscútlivi szo prvi szprotolesni cveti za mraz pa za szláncó. Rávno tak ráhi cvet je zsvljenje deteta v prvi meszecaj szvojega razvoja. Kak pogoszci sze csúje zgovor zsalosztné matere, steroj sze je húdo zgodilo pred rojsztvom, pa jo pecsé, csi je dete mrlo brezi krszta: „Nej szam reko kriva; nikaj taksega szam nej vcsinila!“ Eli szí pa nej bila prevecs zsalosztna, csemérna, szí nej oprávlala preteska dela, pa znábiti kaj zsmetnoga zdigávala? Vsze to skodi tvojemí pa detecsemí zdrávji. Té hibe pa zvún toga scse sztráj, szo vecskrát zrok, ka osztánejo deca szlabotna pa pohabléna. Vszi vucseni vracsitelje pa túdi trdijo, ka nezmernoszt v pijacsi naprávi vnogo kvára. Isztina je túdi, ka preobilna pijacsa, szlásztí zsganica, pa velka razburkanoszt ocsemerita materino hráno. V prvom császi szvojega zsvljenja je dete zevszema odviszno od matere. Trúpanje njénoga szrcá má mócs zse v prvi meszecaj na razvoj deteta. Csi je mati toga hipa betezsaszta, sze doszta nevoliva, eli je pa zsalosztna, te to vplivle deteti na telo pa na dúso. Taksa deca szo vecskrát trdokorna, nescsejo bogati, pa mati má zs njímí nájvékse krízse. Vecskrát szo deca edne drúzsine zevszema drúgoga oponá-

sanja pa znacsája. Nisterni szo ponizni pa krotki, drůgi pa razbijaszti pa trmaszti. Lůdjé právjijo, ka njim je to prirojeno. Isztina, ka szo vcsászi prirojene szlaboszti, pa dosztakrát je kriva to szamo mati, stera sze je nej stela, eli pa nej mogla premágati. To ne valá vszeli, navádno je pa záto li isztina. Dete pocsivle na materinom szrci. Njéna razburkanoszt sze na deteti pozna. Kem bole bos v tom császi mérna pa vdána v bozso volo prenásala vsze, ka ti Bog posle, pa tvoj sztán prineszé, kem vecs lůbéznoszti bos mela do Jezusa pa do Marije, tem bole bos szkrbela za dete, ka de ti ednok ponizno, krotko pa zdravo na szvojem teli.

Znáno je, ka szo vnogi szvéci meli szvéte matere. Csůdno je pa, ka sze pri vnogij pozna nikse poszebno nagnjenje do pobožsnoga zšivlenja zse v jako ránoj mladoszti. Znáno, kak je molo szvéti Alojzii. Komaj je priseo k pámeti, je bila za njega nájvéksa szrecca, csi je mogeo dugo v cérkvi moliti. Szvétoga Bernáda je mati zse v zacsétki zgájala szamo za Bogá. Záto je pa nej meo niksega veszélja do poszvetnoga zšivlenja. — Gda sze je zácsala razsirjávati Krisztosova vera po szveti, je vládala po véksi mesztaj taksa pokvarjenoszt, ka je csloveka scse zajgroza, csi esté tiszte odórnoszti. Za pár deszétlet pa zse vidimo devíce, kak csuvajo szvojo neduzsnoszt pa idejo z veszéljom v szmrt za Jezusa; vidimo málo deco, stera hrepenejo po manternickoj koroni, stero nájvecskrát doszégnejo v grozni mokaj. Odket tá csůdovitna szprememba pri prvi krisztjánaj, odket to nagnjenje do szvétoga zšivlenja tak hitro? Isztina, ka je Bog pozávao z milosztjov; ka je pa cslovecsega dela bilo pri tom, to je pa poszadila dobra mati. Nakelko nam je znáno, szo vszeszvéte matere poszvecsůvale blagoszlovleni csasz sz právov pobožsnosztjov. Vzelé szo szi za gléd szvéto Elizabeto, mater Ivana Krsztitela, stera je száma vcsinila, ka je bilo v njéni moesej, gda je v tisztom császi v szamotí

zšivela pa molila. „Pét meszecov — právi šzveto písma — sze je zakrivala.“ Njéno dete je pa scse komaj te bilo poszvecseno, gda je Marija z Jezosóm sztopila v hizso zakarjásovo pa je pozdrávila Elizabeto. Vszaka krscsánszka mati naj naszledüje té zgléd, uakelko more. Naj zšivé bole száma za szebé, naj moli pa naj csté kaj pobožsnoga, ka de njéna düsa napunjena sz szvétimi miszlami. Pride naj vecskrát k szvétim szakramentomom, ka de dete zse na materinom szrci Bogi poszvecseno. Csi v tom császi Jezus vecskrát k njoj pride, te prineszé deteti tüdi miloszt pa zvelicsanje. Darüj v tej dnévaj szvoje dete materi Mariji z velkim zavüpanjom, darüj njoj vsze szkrbi pa tezsáve, preporocsi sze szvétim zsenszka, posebno szvetoj Áni, stere szo nam dáne za patrone pri Bogi za materine szkrbi. Büdenje szvétij miszli pa goszto prejémanje szvesztev v tom császi ti zaisztino prineszé blázseni szád. Pobožsna molitev zdrüzsena sz hrepenejnjom bozso volo povszédi szpunjávati, zdigávle düso prti nebeszom pa njoj dá trdno podlago v vszej szküsñávaj. Od nebeszke szvetloszti preszizano materino zšivlenje pa miloszt bozsa káple kak rodovitna rosza na njéno düso. Pobožsne miszli pa zavüpanje v bozso previdnoszt jo tak prevzeme, ka lejko zatira v szebi gresno razburkanoszt pa vsze dobrovolno prenása. Na té nácsin doszégne mér szrcá, brezi greha de zšivela, sze Bogi dopádne, pa te Bog podeli ponjoj tüdi deteti blagoszlov za düso pa za telo.

Gda je dete narojeno, szí szamo nikaj nemre pomáhati. Bog je za njé poszkrbo pa je dáo roditelom tiszto csüdovitno lübézen do deteta, stera lübézen nigdár ne prehenja, pa nigdár ne posztáne trüdna. Nebozse dete zeme kszebi pa je obine materina lübézen, nájvéksi zaklád, nájdragsi kincs, steroga nájde dete pri rojsztsvi. Csüdna je tá lübézen. Kelko jé máter, stere szo prlé lejkomisleno zšivele; vszako trplenje njim je bilo od névole, premáganje nepoznáno, zselé poszvetne. Gda sze dete po-

rodi, pozsené korenjé mocsna materina lúbézen, pa njoj je vecs nej pretesko kaj od szebé zatajiti, szpánje krátiti, po nocsi sztanjüvati pa z gorécsnosztjov, sz sztanovitnosztjov pa z velkim trüdom vsze vcsiniti, ka je deteti potrebnó. Nejme sztvári tüdi májo lúbézen do szvojij mládij, szamo ka tá lúbézen vgászne, gda mladicsi vecs ne potrebüjejo materé. Nej je pa tak pri csloveki, ge materina lúbézen ne vgászne v tisztom császi, gda sziz zse dete szamo zná pomagati. Tá lúbézen je gorécsa tüdi te gda deca za njo ne márajo, jo zsáljjo pa z nezahválnosztjov povrácsajjo njéne dobrote. Pokecs materino szrcé bije, dotecsasz gori v njem lúbézen, stera zselej deci csiszto pa popolno szrecso. Tá nárávna lúbézen je pa nej zadoszta krscsánszkoj materi, csi je nej pozdignjena v právo krscsánszko lúbézen.

Materino veszélje pri rojsztvi te posztáne popolno, gda je dete prerójeno v szvétom krszti. Csi mati dobro premiszli krszt szvojega deteta, velko csaszt pa szrecso, stero je dete doszégno, te ona tüdi szpozna, kakse duczsnosztí má donjega, ka more pri deteti vcsiniti, ka je ednok nezáj Bogi povrné. Zaj zná, ka má vüpati pa zseleti, ka sze má bojati pa csuvati. Dete pocsivle zaj na Jezosovom szrci, mati pa naj to zvezo vtrdij, ka je szvejt sz szvojimi zapelivimi mrezsami nigdár ne razderé. Gda je vucsenják Origen, steri je szletka tak imeniten posztáo, escse v zibeli pocsivao, je njegov ocsa vecskrát kúsno njegové prszí, ka bi sz tem pokázao szpostüvanje do cérkvi szv. Dühá, ka je düsa máloga decsáka posztála. Tej zglédi naj navdájajo tüdi krscsánszko mater. Njéno je dete, lübi je bole kak vsze drügo na szveti, dete je pa tüdi Bogi podobno. Bog je je vzéo za szvoje dete. Csi denjéno dete na zemli zveszto Bogi szlüzsiló pa zs njov vréd ednok Bogá v nebészaj glédalo, te szrecsna mati doszégne szvojo nájvékso szrecso. Gda je Ludvik francoszki kráo pa patron trétjega réda scse málo dete bio, pa ga

je mati, szv. Blanka, na kolenaj mela, njemi je právila : „Szinek moj, Bog zná, ka te lúbim bole, kak vsze drügo na szveti. Pa bi itak ráj vidla, ka bi gnjesz mro, liki pa sz szmrtnim grehom oszkruno szvojo düso“. — Krscsánszka mati má zse pri rojsztvi námen szvojo deco na szvejti za szrecsno vcsiniti. Pa njéne miszli pa zselé sze zdigávlejo vise. Naj posztáne dete szvéto, Bogi dopadljivo pa naj ohráni miloszt bozso do kouca.

Gda szo Antuziji, materi szvétoga Ivana Zlátovüsztoga, prineszli novorojenszka v nárocsje, je právila krscsánszka mati : „To dete naj posztáne szvétec!“ Bila je vizikoga roda pa bogata, vsze bi lejko poszkrbela szvojemi szini. Zgojila ga je pa osztro v krscsánszkoj jákoszti, zgojila je velkoga szvéca, edno nájlepsij szvetloszti, zgojila je velkoga szvéca, edno nájlepsij szvetloszti szvéte cérkvi. Szeme té szvétoszti pa velkij del je zse mati kak deteti polozsila v düso. Eli sze je pa znánkar znorila pa je nej dobro ravnala? Mati, eli szí mores vékso szrecso miszliti, kak jo Antuzija sz szvojim szinom v nebészaj vzsivle? „Zemi to dete pa mi je gorodhráni“, právi Bog materi, gda njoj prineszéjo dete po krszti nezáj. Bog je na njo zavüpaó nemrtelno düso, szvéta vera njoj kázse cio, miloszt njoj poszkrbi pomoés, lásztno prizadevanje jo pa obdrzsi moesno po sztanovitno. Ka szí zacsnés, krscsánszka mati, pa ka bos delala, delaj vsze v szvetloszti szvéte vere : Za Bogá delam, ki de mi pomágao pa mi plácsa ednok moje trüde“.

Po A. Obl.

Tretji Red Svetoga Franciska.

Navuk za maj.

Ocsa nas . . . Zdrava Marija . . . Jezus Potrdi nasz v veri. Kraljica reda menjsih bratov proszi za nasz !

Sto sze szme szprejeti v tretji red ?

„Ki so zlasti trdni v sveti katoliski veri“ pravi na-dale vodilo. Poszebno, v prvoj vrszti morejo biti trdni v veri oni, ki scsejo tretjeredniki posztati. Vera je podlaga, fundament katolicsanszkoga zsvljenja. Cse ne verjem, ne drzsim, sze ne ravnam po tisztom, kaj vera predpisuje. Zato zahteva vodilo mocsno, trdno vero, ar je tretji red ne lahko delo, ar ga je brez mocsne trde vere ne mo-gocse dobro szprevoditi. Szamo tiszti tretjerednik bo mo-gocsi vsze predpisze redovne obdrzsati, koga vera okrepi, ojunacsi. Da z mehkov, z rahov verov je ne mogocse proszto hoditi v mladostzi, po sziromaskom zsveti v bo-gaszvtvi, zvün velike szile vszaki den szv. meso poszltüsati, i drüge regule zdrzsati kak nam zapovedava tretji red.

Pitanje je, kaj je to : trdna vera ? Vera je : za mocsno

drzsati vsze tiszto, kaj je Jezus nazveszto, na koj nasz vcsi po szvojoj szvetoj, katolicsanszkoj materi cerkvi. Cse sze jaz mocsno, trdo drzsim vszeh navukov Jezusovih po materi cerkvi mi nazvescsenih, trdna je moja vera. I szamo v tom sztani, to je, cse celi Jezusov navuk trdno verjem, szmem v tretji red sztopiti. Na priliko, verjemo, ka je Jezus v oltarszkom szvesztvi zsv nazocsi, pa do zemlje szvojega kolena li ne pripognemo, da bi szvojega Boga duzsno molili, njega ki je vszeviden vszeveden, sze ne posttjemo, njemi, ki najbolsi i scse i more nam pomagati, szvojih nevol i tezsav ne odkrijemo, njega, ki je vrasztvo boléne duse mocs potrtoga szrca k szebi ne jemljem. Kaksa je ta vera? Prazna. Vera je, ali prazna je, kak prazna vlat na psenicnom betvi je toti vlat, ali ne na veszelje goszpodari.

»Mocsno sztojte vu veri« (I. Kor. 16, 13) pise szveti Pavel apostol. Ki sze premetava, ne sztoji mocsno, koga vszaka szapa z meszta gene, kak sztrehsnoga kokota, tem menje. Ne je mocsen vu veri zato, ki sze ednok drzsi szlisanoga navuka, drugocs pa ne : sze pa po ljüdeh ravna, po njih obracsa, z dobrim pivcom rad pije, z treznim vino graja, z dühovnikom gresnike kara, z gresniki dühovnike ogovarja, je najszlabejsi vu veri i szprejetiva biti neszmeta v tretji red, tem menje pa v njem osztati. Trdno, mocsno sztati vu veri to je duzsnoszt onoga, ki sze glaszi za tretji red. Ki je ne pripraven sze raj ljüdem zameriti, kak Bogi, ne je za tretji red. Na kamen stopis, ne zmekne, veter sze v szteno vdere, ne gene sze, to je vidis, szpodoba verszke mocsi. Cse ti na postenje, na blago sztopi hüdobna noga, ne omehcsi szvojega jezika na pszüvanje, ne püsztzi sze prek zapeljivci, cseravno je goszpod, je bogat, ti obecse zakon, ali kajkoli drugo. Raj szmrt, kak Jezusa razsaliti — to je mocsna vera, stero terja Bog od vszeh ljüdi. tretji red escse poszebno od szvojih kotrig. I, cse sze nevol, trpljenja, tezsav, betega celi viher v tebe szmete, sztoj trdno k zidi szpodobno po veri, stera ti pravi, ka je trpljenje csisztilo za duso, poszeben dar bozsje ljübezni, pravica do velike miloscse na zemlji i primerne dike v nebi.

Ti szi za tretji red, ki trpeti znas, ki szi rad, cse szi szziromak, ki sze veszelis, cse sze zavrzsas, ki sze ra-

düjes molitvi, poszti, trüdi za Jezusa i szi pripraven raje vsze pretrpeti, kak Jezusi sze po grehi zameriti.

Szveti Francisek, nas redovni ocsa je vajeni bio praviti. „*Vsza moja deca moro dobri katolicsanszki krscseniki biti, i moro tak po szvojem zsvljenji, kak po szvojem gucsi szvojo vero szpovedati.*“ Duzsen szi zato, ki szi szi deviski sztán zvalo i v njem drzsati tretji red poleg teh recsih popolnoma sze odtrgati od vszega, kaj bi te znalo v tom nakanenji zmesati. Escse od drüghih zsenitve szi sz nikim ne pogucsavaj! Kaj tebe briga cslovek, gda szi szi ti Boga zvolila za zarocsnika draga düsica!

„*Vera je z poszlüsanja*“ pravi szv. pizmo. Poszlü-sajmo radi navuke v cerkvi, dobre knige doma, naj vere ne zgübimo, naj v njej obtrdimo. Ednok cse vdarim na kol, ne bo escse mocsno sztao, vecskrat moram tucsi ponjem. Ravno tak morem po vnogih navukah vero v szrce mocsno zabiti. Jezus je pravo, ka je tiszti ne od Boga, ki njegove recsi ne poszlüsa. Ne dajmo szi toga spota delati. Od Boga, ka bi jasz ne bio, ka bi jaz ne Jezusov bio, to pa zse ne dopüsztim, zato nigdar ne zamüdim predge i navuköv, nikdar ne odidem od njih vü, vszigdar bom rad prebirao dobre knige, vszaki den kaj malo po mogocsnoszti, naj bole pa v nedelo i szvetek. To moje nakanenje naj blagoszlovi Marija kraljica majnikova. Njo pröszimo zdaj za mocsno vero i v te namen zmolimo lauretanske litanije njej na csaszt. Dokoncsajmo szhod z prosnjov blagoszlova „Najszlajsi Jezus . . .“ Amen.

Klekl Jozsef.

Neizmerna lepota preszv. Szrca Jezusovoga.

5. Naj bole szmileno Szrcé.

„Szmlenje Goszpodovo bom vekomaj prepevao.“ (psz. 88, 2.) je pobožno obetao kráo Dávid, ár je bio vesz ginjen premislavájocs neizmerne dobrote i miloscse, stere je Bog szkaztívao izraelszkomi lüsztví. O ka bi scse le pravo kraleszki peszmar, csi bi vszo neizmerno szmlenoszt, stere je puno preszvétó Szrcé Jezusovo tak poznáo, kak jo mi poznáo?

Pa ka pravim: „mi poznáo“? Vej scse szence nepoznáo toga, kak je isztina. Lasztivnoszti bozse, teda tñdi szmlenje bozse, bomo scse le v nebészah prav szpoznali. Tu na zemli nega rázuma, da bi mogeo szpregledati vszo viszokoszt i globocsino Jezusovoga szmlenja, i nega szrca stero bi moglo, obscütiti le v niksoj podobi — v prilíki. To je Jezus dobro znáo. Zato je tñdi apostolom i lüsztví ne razlagáo szvoje szmlenje na ravnoszt, tak kak je, ár ga nebi mogeo niscse razmiti; líki le v prelepi prilíkah sze je trñdo vszem gresnikom v tolázszbo dopovedati, telíko, kelíko more cslovecsi razum eti na zemli obszégnoti. Zdaj sze primerja dobromi pasztéri, ki zapűszti devedeszét devét ovc v pűscsávi, i ide iszkat edno szamo, ki sze je zgűbila, ár ide tak dugo za njov, da nájde; gda jo pa nájde, je ne zanicűje ne bije, líki lűbeznivo jo obine, dene na ramo i rahlo neszé domo, domá zazové prijátele i szűszide i njím velí, náj sze veszelijo zsnjim, ár sze je zgűblena ovca palik najsla; zdaj pové prilíko od zsene, stera je mela deszét pénez i zgűbivsi ednoga prizsgé poszvet, pomécse i tak dugo iscse, da ga na zadnje nájde, potom pa pozové prijatelice i szoszide, reksi náj sze veszelijo zsnjov, ár je najsla pénez; zdaj sze palik prigliha predobromi ocsi, steri obimle nezaválnoga szina, ki sze je zgűbo, pa sze je pálik naiseo, ki je bio mrtev, pa je palik zsziv itd.

Izmed vszeh prilik, ka jih je nam zvelicsiteo povedao, sze mi vidi naj lepsa prilika od zgüblenoga szina. Gvüsno ti je znana dragi cstevec, prilika i nje razlaga. Teda mi je ne potrebno vsze prilike scse ednok ponavlati, liki le na nisterne okolscsine te scsem opomniti, da bos szprevido, kak lepo Jezus v toj priliki szamoga szebé opiszávle i kak neizmerno veliko je szmilenje njegovoga preszvétoga Szrca.

Radó sze zgodi, da szo deca szirmaski sztarisov bole zahválna za tiszte male dáre, stere dobijo zsnjúvi rok, kak pa deca bogati sztarisov za obilne dáre, stere vecskrat kaj szlabo obrácsajo.

Tak je bio tüdi zgübleni szin. Meo je dobroga i bogatoga ocsó ; prav dobro sze je njemi pri njem godilo. Pa na meszto zahvalen biti dobromi ocsó, zacsno ga je dreszeliti. Csiduzse bole mrzlo i osztro sze je oponasáo do njena i na zadnje celo sztopo pred njega sz predrznim terjanjom : „Ocsa daj mi tao vérsztva, stero meni ide“. Z vszaljenim szreom njemi ocsa da i milo sze njemi vidi, gda njemi szin vszo ocsinszko lúbézen sztaksov nezahvalnosztjov povracsóje i njemi tak trdoszresno hrbet obrácsa.

Ali scse bole nezahválni szmo katolicsánszki krszcenije Jezusi. Keliko dobroga szmo prejeli v negovoj hizsi — vu szv. Cerkvi ! Pri szv. krszti szmo bili ocsisceni, prerojeni tak rekocs v angele szpremenjeni ; v mladoszti nasz po szvojih namesztnikih tak szkrbno vcsio ; tüdi szledkar nam je tálaó i scse tála técsen krüh bozse recsih, den za dnevom nam ponüvle pri aldovi szv. mese sztoterne dare i vu szv. zakramentih nam scse dati vsze, ka je na szv. krizsi sz taksov britkosztjov zaslüzso, i na zadnje scsé scse szvoje lasztivpo kralesztvo — nebesza znami tálati i zse zdaj szo njegovi szlüzsabniki, angelje, tüdi nasi szlüzsabniki. O pacs isztina, Jezusov járem je szladki i njegovó breme lehko ; on venda, kak zgübleni szin ne poznoszvoje szrecse na ocsinom domi i jo ne znaó ceniti ; tak tüdi tí ne szí znaó éeniti neizmerne szrecse neduzsne vezsti i neszi poznáo cene kincsov, stere Jezus ponüvle vu szvojój Cérkvi. Nebésza szí meo tak rekocs vu szvojih rokaj, pa szí zgrehom zaptúsztó Jezusa i zapravo vsze, ka je mela tvoja dúsa za nebesza. Ali scse brez mere hüdobneise

je bilo tvoje ravnanje, kak obnasanje zgüblenoga szina. Le premiszli szam.

Zgübleni szin je zapüszto szvojega ocsó, pa ga ne zatájo, szí ne iszkao drügoga ocsó : tí szí pa só í szí szí íz volo Jezusovoga naszprotnika. Tiszti dén, gda szí henjao bití dete bozse, posztano szí dete satanovo ! Zgübleni szin je bio lacsén pasztér zanicslive csrede, tí szí pa vesz z began dvoro nevrednim zanicslivim sztrasztém ; on je zselo sze naszití z zsvinszkov hránov, tí szí pa grehso túdí vdjánjí ! I venda — míli Jezus te csáka í je pripravleni te szprejeti vszaki hípv, cí sze povrnés. O neizmerno szmílenje bozsega Szrca !

Pa scse ne zadoszta. Zgübleni szin je zapüszto szvojega ocsó ár ga je sztem jáko razzsálo, venda drügo hüdoga njemi ne przíadeo : roké ne zdigno zoper njega, posikávao í bio ga ne, v moríti ga ne szkusao. Tí szí pa túdí to vesino szvojemi Jezusi. Szv. apostol Paveo vesi, da tiszti kí gresíjo, Jezusa na novo krízsaíjo ! tí szí Jezusa szovrázs níkon odao, kricsáo, szí „krízsaí ga, krízsaí ga !“ te szí Jezusa k sztebri prívezáo í neuszmléno bíl, da je bio vesz ranjenjí ; te szí njemi trnavo korono na glavo prítiszno í ga zanicstüvao — tezski krízszí njemi na ramo djáo, — sztraszne cveke szí zéo í szí njemi prebádao roké í nogé — z britkím zsucsom szí ga napájáo í celo spíco szí zagrabo í prebodno njegovo mílo Szrcé ! I venda — venda je tak zsaljeno prebodjeno Szrcé pripravleno te szpríjéti, gda kólí prides. O neizmerno szmílenje bozsega Szrcá !

Drobis.

Szamo eden pozdráv. Kardinál Mermijo pripovedáve, ka je ednok nedovedocs szpreobrnno edno lütaránko szamosz tem, ka sze je lepo nanizo pred Nájszvetesim v tabernákoli.

Gda je bio Mermijo scse plivános v Genfi, je so vszaki vecsér v szvojò církev, ka bi pogledno vecsni poszvet, pa csi nebi sto bio szkriti v církvi, záto ka sze je jako bobojao cerkvenoga ropanja. Gda je to opravo, je poklekno vszeli pred oltár pa je molo. Po molitvi sze je globokonanizo pa je kúsno zemlo v znaménje pobozsne csasztitvi.

Eden vecsér sze je pa zgodilo, gda je Mermijo miszlo, ka je zevszema szám v církvi, pa rávno steo domo iti, ka szo sze na szpovedárnici odprle dveri, pa je vò zs njé sztopila edna velka goszpá Mermijo jo pita: „Ka delate tak készno tü?“ — „Jesz szam lütaránka — odgavori goszpá — pa szam záto poszlüsala vase posztné predgepa dokáze, ka je Jezus nazocsi v nájszvetesem szakramenti. Po tej vasi predgaj szam zacsnola vervati, ka je Jezus isztinszko nazocsi v podobi krüha, szamo dvojila szam escse, csi vi szami to verjete, ka predgate. Prisla

szam záto sze, ka bi rada vidla, csi sze vi, gda szte szami, tūdi tak oponásate proti Nájszvetesemi, kak gda vasz lūdję vidijo. Stela szam presztopiti v katolicsánszko vero, csi je vase oponásanje takse, ka odgovářja vasim predgam. To szam zaj vidla, záto verjem pa scsém sztopiti v katolicsánszko cérkev.“

Gospzá je nato reszan presztopila v katolicsánszko vero pa je bila edna nájpobozsnesij katolicsánk.

Napád na taljánszkoga kralá. Márciusa 14-toga je eden zlocseszen cslovek steo vmoriti na nájbole oblūdjenoj vulici v Rimi taljánszkoga kralá pa njegovo zseno. Kráo pa kralica szta sze pelala v Panteon, ka bi nazocsi bilá pri szvétoj mesi, stera sze je darūvala za pokojnoga vmorjenoga kralá. To priliko szí je odébrao eden mládi zlocseszen cslovek, steri sze je szpravo za eden szteber, pa gda sze je kráo mimo pelao, je vecskrát sztrelo prti njemi. Kralá szo sztreli nej zadeli, liki eden major, ka sze je z vojáki poleg královij kocstj jahao, pa steroga je eden sztrel zadeo, je szpadno dol sz konja. Toga majora szo odpelali v bolnisnico, ge sze njemi zdrávje obrácsa na bose, razbojnika szo pa zgrabili, pa ga djáli pod zápor.

Zsenszka 30 let zevszema szlepa — je szpreglédnola. V Rádinszkon vrhi — tak pisejo novine — je zaj v tej dnévaj szpreglédnola zsenszka, stera je zse 30 let bila zevszema szlepa. Pri tom csūdnom dogodki sze je cela drzsina jako veszelila, nájbole pa scse zsenszka száma, stera gda je nezáj dobila pogléd, je zse z szvoje rodbine szkoro nikoga vecs nej poznala. Sztara je tá zsenszka 67 let, pa sze zové Vogrinec Marjanka.

„Titanic,“ to imé je razletelo po telegráfi na szredi aprila po celoj zemli. Imé edne zmozsne morszke ládje, na steroy je dvejezero triszto lūdih sze pelalo v Ameriko pa szamo 700 sze jih je resilo, ovi 1600 pa zse szpij szvoj dugi szen pod ogromnov tezsávov 3000 metrov globoke morszke vodé. Zednim plavajocsim ledenim bregom szo vkūpvdarili v noci pa szo sze ne mōgli resiti. Sto je kriv, kak je kriv, k csemi to dnész iszkati — mrtvih ne zbūdi niscse, steri, kda szo sze pográzsali szo z ōřjali od presztrahsenjá pa med tem groznim kriescájom

szo plavali reseni dale ne nazájglédajocs, ka jihovi ne bi za szebov potégnoli. Dvá francuskiva dúhovnika szta sztalá mirno z goripodignjenimi i krizsajocsimi rokámi ober vnozsine ino szta delila odvézanje vu szmrtnoj nevarnoscsi, dokecs szta sze ne pogrozila onjeva túdi, sterima je resitev ponújena bila nájobprvim, kda szo prvo ládjo dolipúsztili pa szta ne gorizalá rekocsiva, ka kde lúdjé mirajo, tam je njidva meszto.

Nevernoszt pa szlaba vera z órja v neszrecsi, zsiva vera pa sztoji, kak szteber pa je miszeo na vekivecsnoszt ne presztráhsi.

Boj proti pijánsztvi. V nesterni krajej pa v meszta] na Nemskom szo zácsale oblászti vküppiszati tiszte, ki sze vecskrát opijánijo. Njúva iména posilajo vszem krcsmárom pa drúgim trgovcom, ki opojne pijacse trzsijo, pa njim prepovedavlo, ka tem pijáncom niti kaplice pila vecs neszmi]o odati. Na té nácsin scsé]o pijánce szpreobrnoti, pa je sz pomocsjov vodé szpraviti nezáj na právo pot. — Kak dobro bi bilo, csi bi sze to túdi prinasz vpelalo, szlászti v tiszt]i vesznicaj, ge szo sze lúdjé prekdáli to] vonjécsoj zsganici, stera njim nanikoj szprávla nej szamo zdrávje, liki túdi vérsztva !

Ocsitni gresniki. Kak nam je znáno, je szvéta Mat]cérkev v dávni csaszaj tiszt]in gresnikon, ki szo kaj vék-sega zakrivili, prepovedala, ka szo nej szmeli iti v cérkev, liki odzvúna pred cerkvenimi dverami szo mogli sztáti, pa tak delati pokoro za szvoje grehe. Zváli szo té lúdi za ocsitne gresnike. Túdi gnjeszdén sze scse nahájajo ocsitni gresniki, kak nam to kázse ete dogodek :

Preminocso nedelo szta sla dvá tihinca mimo nase církv]i rávno te, gda sze je v církv]i oprávlala szlúzsba bozsa. Gda szta vidla, ka je doszta lúdi odzvúna církv]i, je pitao té eden tihinec szvojega tivárisa :

— Csú]jes ti, ka pa jé to za lúdi, ka zaj tú vóni sztoj]jo, pa nejde]o v církev, kak njim to zapovedávle cerkvena zapoved ?

Té njemi je pa etak odgovoro :

— Znás, to szo ti ocsilni gresniki. Inda je Cérkev taksim nalozsila pokoro, ka szo nej szmeli biti med ovimi v cérkvi. Zaj je pa zse szvejt tak delects priseo, ka Cérkvi nej trbej vecs nalagati takse pokore, nego zse lüdjé szami znájo, csi szo ocsitni regsniki, pa szi te szami nalágajo takso pokoro, ka osztánejo odzvüna cérkvi, gda sze v cérkvi oprávla szlüzsba bozsa.

To vam bodi, vi ocsitni gresnicke, ka sze cérkvi bojite ! (P.)

Prenásajmo dobrovolno vsze nevole! Bogábojécsi Perzijan Lokman je pravo odszebé eta: „Vszigdár szan dobrovolno prenásao nevole, stere mi je poszlaó Bog, pa szan nej morgüvao, kaksté szlabo sze mi je godilo. Szamo ednok szan sze razcsémero, ka szam mogeo bosz hoditi, záto ka szan nancs telko nej zmogeo, ka bi szi csrevle küpo. Za toga volo szan jako zsalosztén so v cérkev. Gda szam pa tam pri cérkvi zagledno csloveka, ka je nej meo nog, szam bio vcsaszik zadovolen sz szvojimi boszimi nogámi, pa szan z szrcá hválo dávao Bogi, ka escse hoditi morem brezi csrevlov. Vej je itak bose biti brezi csrevlov, kak pa brezi nog; tisztí szirmák, ka szan ga tan vído, bi rad bosz hodo, da bi szamo nogé meo.“

— Tolázsmo sze záto, gda nasz nevole obiscsejo, ka scse od nász szo vszigdar véksi szirmacje!

**Darovniki na kapeljo málopoljanszko, na
csaszt skapulerszkoj B. D. Mariji posztavleno**

kor. fl.

Hozján Stevan	1.—
Matyaséc Matjas	1.—
Horvát Jozsef	1.—
Hozján Stevan	1.—
Györkös Ivan	1.—
Gerics Stevan	—,60
Lebar Ana	1.—
Horvát Stevan	1.—
Hozján Ivan	—,40
Matjaséc Ivan	—,30
Matjaséc János	—,40
Kelenc Stevan	—,80
Rezsonja János	—,34
Rezsonja Matjas	—,40
Pétek Mihál	1.—
Hozján Mihál	2.—
Reich Henrik	2.—
Kránjec Mihál	—,80
Laki Stevan	1.—
Prsa János	2.—
Cuk Ivan	2.—
Horváth Stevan	3.—
Jáclin Stevan	2.—
Horvát Stevan	1.—

Z Brezovice.

Törnar Jánosa Dovica	10.—
----------------------	------

Z Rascsic.

Piáček János grofovszki prednji logár	10.—
--	------

Vsze szküp. 2702,80